

Redegjørelse for aktsomhetsvurdering – Åpenhetsloven

Redegjørelsen omfatter konsernet Kronsteingruppen, rapporteringsperioden er fra 1.januar til 31.desember 2024.

Åpenhetsloven § 5a: Generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Organisering

Vår virksomhet er organisert som et konsern der hovedkontoret har forretningsadresse i Markveien 18 på Sortland. Konsernet består av driftsselskapene Kronstein Entreprenør AS, Harstadbygg Entreprenør AS, Sortland Entreprenør AS, SE Byggservice AS, Kai og Anlegg Entreprenør AS, XL-Bygg Harstad, Sortland og Myre. Samtlige selskaper er organisert som aksjeselskaper og har forretningsadresse i Midtre Hålogaland.

Vår virksomhet er del av det organiserte arbeidslivet og er tilsluttet Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO), Byggenæringens Landsforening (BNL) og Entreprenørforeningen – Bygg og Anlegg (EBA). Våre ansatte er hovedsakelig organisert i Fellesforbundet og Arbeidsmandsforbundet.

Driftsområde

Vårt driftsområde er bygg- og anlegg, salg av byggevarer og eiendomsutvikling. Innenfor bygg- og anlegg er vi hoved/totalentreprenør, underentreprenør og leverandør. Driften omfatter ikke egenimport av produkter.

Forankring av ansvarlighet

Administrerende direktør i Kronsteingruppen har det overordnede ansvaret for å følge opp konsernets etterlevelse av Åpenhetsloven. Ansvar for gjennomføring av aktsomhetsvurderingene og ivaretagelsen av informasjonsplikten er plassert hos stabsfunksjonene. Daglig leder i hvert enkelt datterselskap har ansvar for etterlevelse de respektive selskapene. Alle våre retningslinjer og policyer som omhandler menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er godkjent av konsernstyret.

Rutiner/ retningslinjer

Arbeidet med Åpenhetsloven er koordinert på bransjenivå og Kronsteingruppen følger Byggenæringens Landsforening (BNL) sine felles løsninger og maler i vårt arbeid, se [BNLs hjemmeside om åpenhetsloven](#), samt Forbrukertilsynets veiledninger ifm. Åpenhetsloven.

Våre rutiner omfatter fordeling av ansvar og arbeidsoppgaver i vår virksomhet, kartlegging og vurdering av negativ påvirkning/skade ut fra egen virksomhet, leverandørkjeder og forretningsforbindelser, samarbeid om gjenoppretting og erstatning der det er påkrevd, stansing/forebygging av negativ påvirkning/skade, overvåkning av gjennomføring og resultater, samt kommunisering av hvordan påvirkningen er håndtert og behandling av informasjonskrav.

I våre kontrakter stiller vi krav knyttet til Åpenhetsloven gjennom kontraktsbestemmelsene. Bestemmelsene sikrer Kronsteingruppen tilgang til våre underleverandørers aktsomhetsvurderinger der de er omfattet av Åpenhetsloven, og informasjon om underleverandørers varekjøp og leverandørkjeder der de ikke er omfattet av loven. Våre kontraktsbestemmelser inkluderer også krav til lønns- og arbeidsvilkår og internkontroll, Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) for arbeid som skjer i Norge.

Vi har utarbeidet en policy for respekt for menneskerettigheter og etiske retningslinjer for leverandører, arbeidet med å implementere disse og de øvrige rutinene i vår egen organisasjon og hos våre leverandører pågår. Vi har fokus på de største leverandørene, samt de områdene som er identifisert med høyest risiko.

Åpenhetsloven § 5b: Opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger

Kartlegging av leverandører og leverandørkjeder med tilhørende risikovurdering, samt aktsomhetsvurderinger er igangsatt, i tillegg til evaluering av de mest brukte leverandørene med risiko. Vi bruker egen informasjon, men også tilgjengelig bransjeinformasjon fra bransjeforeninger og andre aktører.

Vi har prioritert kartlegging av verdikjedene knyttet til vår kjernevirksomhet. Vi støtter oss for øvrig på kartleggingsarbeidet som skjer på bransjenivå, hvor naturstein, VVS-produkter, elektroprodukter og solcelleprodukter har vært prioritert i rapporteringsperioden med grunnlag i vesentlig risiko for negative konsekvenser. Årsaken til at dette er risikoområder skyldes materialene og komponentene som benyttes, de inneholder metaller og mineraler som har høyere risiko for menneskerettighetsbrudd.

I tillegg til de ovennevnte temaene har vi vurdert at følgende kategorier medfører vesentlig risiko for negative konsekvenser:

- **Arbeids- og ansettelsesforhold hos underentreprenører**
- **Innleie av personell fra bemanningsbyråer**
- **Kjøp av tjenester fra leverandører som har kort varighet på ansettelsesforholdene**
- **Godstransport**

Bruken av arbeidskraft, både i egen virksomhet og i form av underentreprenører, er et område hvor det er risiko for potensielle brudd på grunnleggende arbeiderrettigheter, anstendige arbeidsforhold, forhold knyttet til HMS og likestilling på arbeidsplassen.

Transport av gods medfører risiko fordi deler av vår leverandørkjede er global og flere av produktene produseres i andre land. Transporten består av mange ledd, hvor både

materialer, komponenter og ferdige produkter skal fraktes over flere landegrenser. Dette er også et område som i liten grad er dokumentert fordi frakt ofte inngår i leveransen.

Kronsteingruppen har en kompleks verdikjede, med mange ledd og leverandører. Dette utgjør i seg selv en risiko fordi det gjør det vanskeligere å ha full oversikt over flyten av materialer, varer og tjenester.

Vi har ikke identifisert noen faktiske negative konsekvenser i egen virksomhet eller i leverandørkjeden i rapporteringsperioden.

Åpenhetsloven § 5c: Opplysninger om eventuelle tiltak virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser eller begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene

Vi bygger vår kartlegging på informasjon fra nærmeste leverandør, på informasjon i Startbank, Mestergruppen og anerkjente vareregistre.

Underentreprenører, bemanningsbyråer og andre tjenesteleverandører

Bygg og anlegg er en bransje med høy risiko for arbeidslivskriminalitet, og våre underentreprenører blir derfor prioritert med tanke på tiltak og oppfølging. Kvalitet i ansettelsesavtaler, lønnsvilkår, kompetanse og arbeidsmiljøvilkår er viktige fokusområder som Kronsteingruppen som oppdragsgiver skal påse at etterleves fullt ut og til enhver tid. Vi prekvalifiserer ved kontraktsinngåelse og gjennomfører revisjoner/stikkprøver i kontraktsperioden for å sikre at dette er ivarettatt. Kronsteingruppen har god innsikt i virksomhetene på våre byggeplasser og utfører, i tråd med vår bedriftsinterne rutine (påseplikt mv), kontroll av lønns- og arbeidsvilkår på bygg- og anleggsplasser i Norge.

Vi har iverksatt evaluering av de leverandørene det er knyttet risiko til, og som vi benytter mest.

Produkt- og materialleverandører

Kronsteingruppen kjøper inn produkter og materialer gjennom Mestergruppen. Mestergruppen er opptatt av sporbarhet i verdikjeden og stiller derfor krav om at leverandørene registrerer relevante varer i NOBB, som er byggenæringens største varedatabase. Det stilles krav til leverandørene med hensyn til forretningsetikk, i tillegg har kjeden en egen portal, TransparencyGate, som håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Portalen har også en varslingsfunksjon som gir mulighet for å melde inn forhold som bryter med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

For de øvrige innkjøpene er leverandørene ofte grossister med svært mange underleverandører, det er vurdert at den største generelle risikoen ligger i denne delen av leverandørporteføljen. Som nevnt tidligere vil vi følge kartleggingen på bransjenivå og iverksette tiltak basert på det. Transport av gods inngår her og blir underlagt de samme tiltakene. Vi har iverksatt evaluering av de leverandørene det er knyttet risiko til, og som vi benytter mest.

Vi planlegger å ta i bruk BNLs veileder for valg av seriøse bedrifter for å fremme de formål som åpenhetsloven og annet regelverk skal fremme (arbeidsmiljøloven, byggherreforskriften, allmenngjøringsloven, forskrifter om allmenngjøring av tariffavtaler, forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter mv.).

Vi følger BNLs og EBA (Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg) sine seminarer om arbeidet med kartlegging av verdikjeder på bransjenivå som grunnlag for videre kartlegging og prioritering av vårt bedriftsinterne arbeid med aktsomhetsvurderinger i våre verdikjeder. Vi vil oppdatere våre retningslinjer med varslingskanal/klagemekanisme i tråd med Forbrukertilsynets veiledning og anbefalinger fra BNL.

Tiltakene forventes å bidra til økt mulighet til å fange opp risiko for brudd på de formål åpenhetsloven skal ivareta, og bidra til å rette opp negative konsekvenser der det er påkrevd.

Sortland, den 24. juni 2025
I styret og ledelse for Kronsteingruppen AS

Torgeir Arntsen Administrerende direktør	Oddbjørn Toften Styreleder	Ernst Jensen Styremedlem
Michael Jensen Styremedlem	Karianne Jensen Styremedlem	Svein Erik Nicolaysen Styremedlem

**I styret og ledelse for Sortland Entreprenør AS (SE), Harstadbygg Entreprenør AS (HBE),
XL-Bbygg Sortland (XLS) og XL-Bbygg Harstad (XLH)**

Tor Halvard Gregersen Styreleder SE og HBE	Atle Bakke Styreleder XLS og XLH	Øystein Olesen Daglig leder SE
Martin Mathisen Daglig leder HBE	Peter Heistad Pedersen Daglig leder XLS	Lene Charlotte Brattfjord Daglig leder XLH
Torgeir Arntsen Styremedlem SE, HBE, XLS, XLH	Signe Ringstad Styremedlem SE, HBE, XLS, XLH	